

refinee

Co-funded by
the European Union

Uvod

U ovom broju donosimo Vam ključne rezultate sastanaka projekta REFINEE održanih u Milanu. Saznajte više o zaključcima sa sastanka konzorcija, radionica za dionike i fokus grupa, kao i o najnovijim kretanjima u području inovativnih rješenja za financiranje energetske učinkovitosti malih i srednjih poduzeća.

Hvala vam što ste dio zajednice projekta REFINEE.

Vaš REFINEE tim

U ovom broju izdvajamo

Sastanci u Milanu predstavljali su važnu prekretnicu za projekt REFINEE jer su uspješno povezali interne koordinacijske aktivnosti s izravnim uključivanjem vanjskih dionika. Prva međunarodna radna skupina s više dionika, u organizaciji ABI LAB-a, okupila je velik broj sudionika i potaknula dinamičnu raspravu o razvoju projektnih financijskih instrumenata. Članovi konzorcija istaknuli su uspjeh ovog događaja, ali su i prepoznali prostor za napredak, ponajprije kroz uvođenje interaktivnijih formata otvorenih rasprava i snažnije međunarodno umrežavanje u budućnosti.

Tijekom sastanka konzorcija partneri su analizirali napredak u razvoju financijskih instrumenata. Raspravljalo se o rokovima provedbe, uključivanju investitora te regulatornim pitanjima povezanim s pokrićem portfelja i postupcima državnih potpora. Sudionici su razmijenili mišljenja i o predstojećim aktivnostima u sklopu četvrtog radnog paketa. Poseban je naglasak stavljen na razvoj internog alata za procjenu, koji bi malim i srednjim poduzećima

olakšao prijavu za financijske instrumente kroz analizu financijskih i energetske učinka planiranih ulaganja.

U narednom razdoblju konzorcij će se usmjeriti na ubrzanje provedbe financijskih instrumenata, snažnije uključivanje dionika te proširenje međunarodne dimenzije budućih radnih skupina i fokus grupa. Pripreme za sljedeću međunarodnu radionicu i sastanak konzorcija uživo, koji će se održati u listopadu 2026. godine u Istri, već su u tijeku. Sljedećih mjeseci partneri će intenzivirati i aktivnosti privlačenja malih i srednjih poduzeća, komunikacijske kampanje, izradu promotivnih materijala te razvoj praktičnih alata koji će poduzećima u regijama sudionicama olakšati pristup rješenjima za održivo financiranje.

Sastanci u Milanu potvrdili su zajedničku predanost konzorcija suradnji, inovacijama i stalnom usavršavanju. Projekt REFINEE time ulazi u svoju drugu polovinu s čvrstim temeljima i jasnim smjerom za budući rad

Ubrzavanje ulaganja u energetske učinkovitost MSP-ova: Od održivih projekata do inovativnih financijskih instrumenata

Glavni naglasak fokus grupa projekta REFINEE, održanih u Milanu 16. travnja 2026. godine, bio je na ubrzanju ulaganja u energetske učinkovitost malih i srednjih poduzeća (MSP). Rasprave su okupile predstavnike bankarskog sektora, Europske komisije, udruga MSP-ova, regionalnih financijskih institucija i sudionika na tržištu kapitala. Svi su oni istaknuli da su mogućnosti financiranja sve dostupnije, no mnoga poduzeća i dalje teško dolaze do njih zbog nedostatka kvalitetno pripremljenih i investicijski spremnih projekata.

Sudionici su se složili da ključni izazov više nije sama dostupnost kapitala, već sposobnost poduzeća da pripreme projekte, razumiju financijske instrumente i povežu se s pravim izvorima financiranja. Romano Stasi iz ABI Laba naglasio je da banke već nude namjenske proizvode za energetske učinkovitost, ali tvrtkama često treba dodatna tehnička i savjetodavna podrška. Zbog toga banke nadilaze svoju tradicionalnu ulogu kreditora i postaju aktivni partneri koji prate poduzeća kroz tranziciju prema održivosti.

Europsku perspektivu predstavio je Pierluca Merola iz Europske komisije, istaknuvši da je energetske učinkovitost postala dio šire europske strategije za konkurentnost, dekarbonizaciju i energetske sigurnost. Europska unija postupno prelazi s dodjele bespovratnih sredstava na dugoročne financijske instrumente, jamstva i modele mješovitog javno-privatnog financiranja, uz podršku institucija poput Europske investicijske banke (EIB). Uspjeh tih programa, međutim, ovisi o stvaranju stalnog niza kvalitetnih projekata malih i srednjih poduzeća pogodnih za financiranje.

Istovremeno, predstavnici MSP-ova upozorili su na praktične prepreke s kojima se tvrtke svakodnevno susreću, uključujući administrativnu složenost, zahtjeve za jamstvima te obveze povezane s ESG kriterijima, koje su manjim poduzećima često prezahtjevne. Unatoč tim preprekama, mnogi MSP-ovi već ulažu u sustave obnovljivih izvora energije i tehnologije za uštedu energije, i to nerijetko iz vlastitih sredstava.

Drugi dio rasprava bio je posvećen komplementarnom financiranju i sve većoj ulozi tržišta kapitala u podršci malim i srednjim poduzećima. Inovativni instrumenti poput mini-obveznica (mini-bonds) i paket-obveznica (basket bonds), koje su predstavili FVG Plus i Finlombarda, pokazali su kako javna jamstva i regionalna podrška mogu pokrenuti veća privatna ulaganja u projekte energetske učinkovitosti. Ti modeli pomažu u smanjenju troškova financiranja, povećavaju vjerodostojnost poduzeća i otvaraju im vrata institucionalnih investitorima.

Predstavnici burze Borsa Italiana također su istaknuli važnost instrumenata održivog financiranja koji kroz tranzicijske planove i mehanizme financiranja povezane s održivošću povezuju banke, investitore i tvrtke. Rasprave su potvrdile da energetska tranzicija zahtijeva integrirane financijske ekosustave u kojima javne institucije, banke, savjetodavne službe i tržišta kapitala blisko surađuju kako bi podržali MSP-ove.

Kroz razvoj inovativnih financijskih instrumenata i suradnju ključnih dionika, projekt REFINEE aktivno pridonosi ovoj tranziciji, pomažući u premošćivanju jaza između dostupnog kapitala i konkretnih investicijskih potreba europskih malih i srednjih poduzeća.

Radionica za dionike: Financijska rješenja za energetska tranziciju MSP-ova

Međunarodna radionica za dionike, održana u sklopu projekta REFINEE u Milanu 16. travnja 2026. godine, bila je posvećena načinima na koje inovativni financijski instrumenti mogu učinkovitije podržati ulaganja u energetska učinkovitost malih i srednjih poduzeća (MSP). Predstavnici regionalnih institucija, financijskih organizacija i tehnički stručnjaci složili su se da uspješna energetska tranzicija, uz samo financiranje, zahtijeva i tehničku podršku, kvalitetnu pripremu projekata te snažniju suradnju javnog i privatnog sektora.

FVG Plus, koordinator projekta REFINEE, predstavio je razvoj modela paket-obveznica (basket bonds) u regiji Friuli Venezia Giulia. Ovaj model omogućuje MSP-ovima izdavanje mini-obveznica koje se objedinjuju u zajednički portfelj, čime se povećava privlačnost za investitore, dok se rizik smanjuje regionalnim jamstvima i potporom iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Instrument je namijenjen financijski stabilnim poduzećima s konkretnim projektima u području energetske učinkovitosti.

Istarska županija i IRENA predstavile su komplementaran pristup koji se temelji na subvencioniranim kreditnim linijama i tehničkoj pomoći. Kroz suradnju s bankama i uvođenje integriranih usluga podrške po modelu „one-stop-shop-a“, ovaj model nastoji poduzećima olakšati pripremu projekata i pristup izvorima financiranja.

Carlos Herce iz agencije ENEA naglasio je da MSP-ovima nije dovoljan samo novac. Stabilni politički okviri, pristup podacima, energetska pregledi i praktična podrška na terenu jednako su važni za pretvaranje ideja u uspješne investicije.

Iz slovenske perspektive istaknuto je da instrumenti podrške već postoje, ali su i dalje nužni snažnija integracija, administrativno pojednostavljenje i sustavna pomoć pri pripremi projekata kako bi se poboljšao pristup održivom financiranju.

Radionica je potvrdila da niti jedan financijski instrument ne može samostalno riješiti izazove energetske tranzicije. Ključ uspjeha leži u povezivanju kapitala, tehničke stručnosti, javne potpore i suradnje svih dionika u praktična rješenja koja će ulaganja u energetska učinkovitost učiniti pristupačnijima malim i srednjim poduzećima.

REgional-based FINancing schemes to pool private investments in tailored Energy Efficiency plans for SMEs of strategic value chains

DESCRIPTION

REFINEE will improve the energy efficiency of SMEs in Friuli Venezia Giulia and Istria, helping companies to invest in sustainable solutions and reduce their environmental impact by promoting the transition towards a greener and more resilient economy

PROJECT DURATION

1 st October 2024 - 30 th September 2027

PROJECT BUDGET

1.572.328,63 €
(with co-financing of the LIFE-CET program of 95%)

CONTACT ✉ irena@irena-istra.hr 🌐 www.irena-istra.hr